

Hos pay-tavytera-indianere

Av R. Larsen

For en nordmann er det jo en fantastisk opplevelse å få komme til Latin-Amerika og bli kjent med mestiserne-blandingsfolket, men det er vel for de fleste mest spennende å få komme i kontakt med urinnbyggerne, indianerne, og en stor del av pinsevennenes arbeid i Paraguay har vært blant pay-tavytera-indianerne og ava chiripa indianerne. I fylket Amambay og Itapicua fins den førstnevnte gruppen av disse guarani-indianerne og som kjent er PYM Eben-Ezer indianerkoloni der.

Det er sjelden å finne indianerne helt integrert i det øvrige lokal-samfunnet, og vi finner da deres boplasser spredt rundt omkring i disse to fylkene, og som regel et stykke fra mestiserne. Ofte bor de på områder som tilhører en eller annen velstående godseier, og jeg vil her forsøke å beskrive en slik boplass, og folket der. Fra hovedveien snodde det seg en smal sti innover skogen. En må ofte klyve over stokker — eller under de for å komme fram. Det hang mye lianer ned fra trærne, så det var noskå kronglete å komme seg frem. Indianeren — en ungdom på ca. 20 år gikk lett og ledig foran meg på bare føtter, mens jeg med ben som mest er vant med slette veger, snublet etter. Etter en times spasertur kom vi til en lysning, og det åpnet seg mot en åker hvor noen unge holdt på å rense mandiokafeltet. På avstand blir det hilst med hoiing, og snart er vi fremme hos arbeiderne, og det blir handhilsing og «mba'eichapande reiko? — hvordan har du det ... osv. Men vi skulle videre, og snart er vi igjen inne på stien, og tussmørket i skogen lukker seg over en, og etter en tids vandring begynner vi å høre hunder som bjeffer og vi vet da at vi nærmer oss boplassen. Gutten som jeg er sammen med, hører jo hjemme her, mens jeg — gringoen — kommer jo for første gang, og det forstår også de radmagre bikkjene, så det blir et sørgelig leven, og forsøk på å bite meg, men eierne forsøker med stokker og steiner å få den til å roe seg. Så blir det å hilse på alle, og fortelle hvem en er, men det er jo helt unødvendig, for en ser jo norske klær på flere av disse, så de har nok vært på stasjonen vår. En setter seg ned, og får tid til å studere litt omgivelsene. De har to hus som ligger fint på en liten høyde, og dermed er det en fin utsikt utover skogen, og langt i det fjerne kan vi se endel fjell — Cerro Ora m.fl. Husene

er forbausende lave, og er da en av de typene som indianerne bruker. Veggene er laget av stukkverk og bambus-plater (oppsplittede bambusstokker), og taket er dekket med en spesiell gress-sort og jord, og det gir faktisk et helt tett tak, samtidig som det skjærmer svært godt mot solen, og mye bedre en bølgeblikk e.l.l. Huset er ca. 8 meter langt, og 3—4 meter bredt. Midt i huset er det laget en korridor tvers gjennom huset, og det er altså oppholdsrommet — stua. Langs veggen fins en litt skrøpelig benk, samt et ikke-indiansk bord (for de brukte ikke bord). Ettersom dette er en flergenerasjonsbolig, trengs det endel plass, så de har satt opp et lignende hus rett bak, og ved siden av er kjøkkenhytten. Den har bare to vegger, og ellers det samme taket. Midt på gulvet er gruva, og ofte ser vi at de bruker svære stokker til fyringsved, og dermed er det jo letter å holde ved like varmen, når de førsthar fått det til å brenne. Ellers så er kjøkkenutstyret nokså

sparsomt med noen få tallerkener, og krus av metall. I et hjørne står kambuchi — vannkrukken avleire. Åpningen er dekt av en tallerken, og oppå den felles vannk oppen. På noen hyller ligger divers småting: Et avskåret ku-horn som brukes til terere-drikkingen (enslags te) sugerøret til tereredrikking, kniver etc. I et hjørne opp under taket henger riflen, samt endel piler og buer. Inne i soverommene står noen enkle brikser, og madrassen er bare en bambusplate, og kanskje et ullteppe. Når det er kaldt tar de ofte endel glødende trekull og legger under brisken, og da kan det bli litt varmere, iallefall på undersiden. Småbarna ligger som oftest i hengekøyer som lages (fletts) av hjemmeprodusert hamp. Rundt omkring henger bunter med mais, som når den er tørr, helst brukes til hønsene.

Foruten de nevnte hunder fins det selvsagt en hel flokk høns, og de kommer like gjerne opp på bordet, og er nede i matgryten og henter seg en godbit, men det aksepteres selvsagt ikke, så det er ofte en stadig jaging av hønene. Rundt omkring går grisene. Denne familien hadde til og med en stor grisebing, og de var mektig stolte over ei svar purke. Heller ikke grisene kunne unnlate å smake på middagen til matmoren, så man kan jo si at de levde nokså tett innpå hverandre, dyrene og

Fortsettes side 10

Typisk indianerhytte inne i skogen.

Brit-Lajla og Rudolf Larsen på veg til en familie.

Evangelistsenteret i Caacupe:

Menighetens for- lengede arm

Byen Concepcion ligger 310 km nord for hovedstaden Asuncion når en tar elveveien oppover. Landeveien blir det mye lengere. I tidligere tider var Concepcion et livlig handelssenter da elven var den eneste farbare vei, og det var mye mer industri lenger nord i landet. Etter at veien Coronel Oviedo — Yby Yay — Pedro ZJoan Caballero ble ferdig, er det faktisk Pedro Joan Caballero som har tatt over Concepcions tidligere rolle. Men fremdeles er Concepcion et livlig handelssenter og et selsomt syn er det ikke minst alle oksekjerrerne fra hele opplandet som kommer inn natt og dag til byen med alle slags deilig frukter og grønnsaker som blir omsatt på byens torg eller sendt videre til andre byer og steder. Nye veier på den andre siden av Paraguayelven gjør også sitt til at Concepcion påny reiser seg opp fra sin dvalenden en tid har hatt og med den nye planlagte broen over elven vil Concepcion påny bli et lett tilgjengelig sted for alle som vil markedeføre sine varer.

Misjonarbeid

De svenske pinsevenner har hatt arbeid i byen og i distriktet i en årrekke. Ved en vanskelig periode i arbeidet ble undertegnede med familie kalt til å hjelpe til med å komme ut av uføret. To svenske misjonærsøstre, Frida Petterson og Elisabeth Hansson hadde satt opp et lokale i byens sentrum, men arbeidet lå nede og var ved å dø ut. Etter hvert tok det seg opp igjen oglike før vår avreise i 1974 brøt en herlig vekkelse ut i byen og distriktet. Siden

den tid har arbeidet vært tatt hånd om av innfødte. Mens vi vr i Concepcion bygde vi også et lokale i byen Fuerte Olimpo, 385 km lenger nord langs Paraguay-elven. Også der var det en flokk som skulle tas vare på. Ellers hadde vi flere utposter så som «km 21», Capitan Zosa og Cuarteleros. Sistnevnte ligger ikke så langt fra Eben-Ezer, Yby-Yau. I dag er det mange flere utposter som er knyttet til arbeidet.

Ved vår avreise fra stedet i 1974 ble Marcos Moragas, som blir underholdt av Filadelfia, Sarpsborg, innsatt som leder for arbeidet. Han har senere flyttet og innsatt som pastor i Pedro Juan Caballero. I concepcion går arbeidet stadig frem, og leder for arbeidet i dag er Sixto Jara.

Josef Iversen

Inge bjørnevold sammen med forstanderen i Filadelfia, Asuncion, Juan Alderete.

Utstyr til arbeidshest

I Paso Cadena eier misjonen flere hester som kunne ha vært brukt i arbeidet (transport), men da det ikke finnes skikkelig utstyr (seletøy), er hestene mest btukt til riding. Finnes det noen som har seler etc. som kunne brukes, er vi takknemlig for å få komme i kontakt med deg snarest.

Kontakt Rudolf Larsen
Langåsvn. 42, 8000 Bodø
Telf. 081-22091

Livet som insats

— misjonshistoria i nutid
av Leonard Alderete

Forfatteren tar oss med til hjertet av Søramerika — til Paraguay — der vi får møte ham selv som en liten gutt. Han forteller fengslende om sine opplevelser i fattigdom og besvær i barne og ungdomsårene. En alvorlig sykdom holder på å ta livet hans, men Gud grep inn og helbredet ham. Som voksen levde imidlertid Leonardo i mange år et stormende og lettsindig liv i synd, innen han gjennom en svensk misjonær fikk ta del i evangeliets budskap, noe som skulle helt forvandle hans liv. Som en Guds tjener på ulike steder i Paraguay, og også i Bolivia har han fått være til rik velsignelse.

Boken er på svensk, og anbefales på det varmeste.

Boken kan bestilles hos **Siw Engelbertsson, Pl. 1108, Husbondliden, S-92100 Lycksele, Sverige.**

CONCEPTION

Lokalet i Caacupe hvor Josef Iversen var for-
stander fram til juni 1979.

Byen Caacupe ligg 54 km frå hovudstaden Ascuncion, om ein reiser på den transamerikanske hovudvegen mot aust. Byen er kjend som den religiøse hovudstaden, for her har jomfru Maria av Caacupe sitt tempel. Ho er folket sin viktigaste helgen, og her samlast det seg minst 200.000 menneske kvar 8. desember, dagen hennar. Etter 30 år byggestogg, dreiv den katolske kyrkja på ny med fullføringa av det nye tempelet til Jomfrua, sin kopi av Peterskyrkja i Rom, seiest det. Nett no er derfor Jomfru Maria på reise i Misiones for å spreia lys og signing til folket der, og for å samla pengar til tempelet sitt. Ja, folk samlast «mann av huse» med palmegreiner

og lys og viftande kvite lommedukar. Og dei gjev, sikkert mange over evne. Det er deira frelse og saligheit det gjeld. Kanskje ein lettare gang gjennom skjærsilden også.

Med den katolske kyrkja slår på stortromma landet over for bygginga si, driv Evangeliesentret stillt og roleg berre eitt kvartal borte.

Historie til Senteret

I 1973-74 fekk Inger-Johanne og Inge Bjørnevold i oppdrag av misjonærene å taka hand om radio og litteraturarbeidet. Omlag samstundes vart misjonen tvinga til å kjøpa eit hus i byen Caacupe, etter ei ulukke med eit parafinkjøleskap,

som hadde øydelagt huset. Oppbygginga kom i gang. Med tida var der ein møtesal eit radiatorom og eit litteraturrom. Nett no er ein vaktmeistar bustad under oppføring. Enno manglar det å bygja sjølve studioet og lagerrom.

Arbeidet i dag

Herfrå dreiv så norsk pinsemisjon forskjellige evangeliseringsaktivitetar som dei lokale venneflokkane ennå ikkje maktar å ta hand om. Radioarbeidet er det som når lengst, i og med at det dekkjer heile landet med sine 2 1,2 million innbyggjarar, og også har ein del lydarar inne i grannelandet. Dei programmene norsk IBRA står for heiter «Nyheit som gjev stor glede», og går ut med eitt program for veka over 4 stasjonar. I tillegg vert nyaste evangeliske programmet i landet også laga her, «Jesus til alle» som menigheten Filadelfia, Sør Paraguay sender kvar sundagsmorgon kl. 8. Det er svensk IBRA som står for dette, og for dei to andre programma «Jesus til alle» som menigheten Filadelfia, Ascuncion lagar og sendar. Om alle desse programme er her samarbeid som Inge Bjørnevold står for.

Brevskulen vart også drive frå Evangeliesenteret. Gunnvor Lilly Iversen og Lars M. Førland starta med kvar sitt brevkurs for mange år sidan. No har skulen 10 brevkurs og; driv systematisk bibelopplæring både i inn og utland.

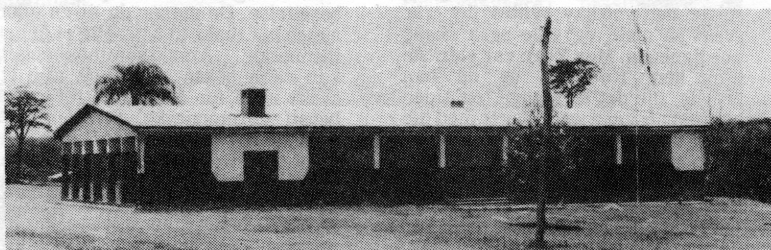
Sundagsskolemateriell kan og få lånast frå Senteret for dei som treng. Barnearbeidet er svært viktig i landet då halve folket er under 16 år.

Litteraturutdelinga har sitt høgdepunkt under 8. desemberfesten. Sist år vart ca. 28.000 plastposar med traktater og bibeldelar delt ut i menneskehavet. Bibelselskapet i Paraguay stod for utdeling av noko over 40.000 så omlag 1;3 av pilgrimane dette året fekk Guds Ord på denne måten. Men ellers og, i det jamne arbeidet rundt i Filadelfiamenighetane, går det ein del traktater, samleis til radio-utstyrar og brevskuleelevar.

Kasettmisjonen er enno i startfasen. Med hjelp frå IBRA radio, Oslo, fekk me på feltet ein kasettduplikator, og har alt laga ein del kassetar som er til stor signing. Me brukar mest deler av programma våre på band no, men har eit større bibelstudium under arbeid.

Kva er evangelisering utan forbønn?? Du som les dette får gjeva svaret. Men kan du ta også dette arbeidet med i dine forbønner, vil kanskje fleire sjeler vinnast for Gud og utviklas tilsjelevinnarar blant sitt eige folk. Målet er klart: At bryllaupssalen må verta full (Lukas 14, 23)

Inger-Johanne
og Inge Gjørnevold

Hospitalet på Eben-Ezer

Fra en årskonferanse